

LĂCRĂMIOARA STOENESCU

JOIMĂRIȚA
roman

CÎȘMIGIU
books

PARTEA ÎNTÂI
VARA INIMII

JOIMĂRIȚA

Pe ulițele unui sat din Bărăgan, bântuia în sus și-n jos Joimărița, o femeie fără căpătâi. Fie vară, fie iarnă, din zori și până seara târziu, ea era nelipsită de pe drum, ducând în urma sa o liotă de copii de diferite vârste. Aceștia o însoțeau țopăind, iar unii se strâmbau în spatele ei. Cel mai mărișor bătea într-o găleată ruginită ca într-o tobă și toți ceilalți îl urmau ca soldații.

Femeia nu-i vedea. Ea defila prin sat cu pasul său rar, cadențat, egal și neobosit, îmbrăcată în zdrențele ei peticite și cu părul vâlvoi ca un fuior de cânepă. Mergea înainte cu mâinile bănănăind de-a lungul trupului și se strecura printre oameni ca o fantomă, fără să-i bage în seamă. Ei o lăsau în pace, că o știau dusă. O vedeau oriunde și oricând ca un blestem, părând o pecete a unor vremuri demult apuse.

Din cauza lor își pierduse nu doar mințile, ci și numele. Când era strigată *Joimărița*, ea răspundea de parcă așa ar fi chemat-o, dar mai înainte se numise altfel. Un om, care nu o cunoștea, a zis odată: *Uite-o și pe Joimărița asta!* Și, de atunci, așa i-a rămas numele. În credința populară, Joimărițele erau ființe imaginare din mitologia noastră care le pedepseau în noaptea de Joia Mare pe fetele și femeile leneșe la tors sau la dărăcit. S-ar fi putut ca omul acela să-i asemene chipul respingător cu acela al Joimărițelor cu părul încâlcit ca un fuior de cânepă și s-o compare cu ele.

În ciuda tuturor necazurilor îndurate, femeia supraviețuise celor din lumea sa și cine o vedea așa tălâmbă nu știa cine fusese odinioară, când asupra familiei ei se abătuse uraganul nenorocirilor. Acum, ea nu mai avea de ce să trăiască. Dintr-odată, mintea i se întunecase, dar nu-și luase viața. Poate n-ar fi făcut-o nici dacă ar fi fost întreagă la minte, fiindcă era credincioasă și n-ar fi săvârșit un asemenea păcat, deși avea de dus pe umerii săi o cruce grea.

Dumnezeu s-a milostivit de ea și i-a ușurat chinul, dar ei i se părea normal să fie cine era. Trăia asemenea păsărilor cerului, de care se îngrijea Dumnezeu, și a crinilor care, pentru a viețui, *nici nu trudesc din greu, nici nu torc*, cum spunea Apostolul Matei. Joimărița se aciuia pe unde nimerea și pe la cine o primea.

Vara, dormea pe câmp sub cerul liber sau prin curțile oamenilor și iarna, în pătulele celor care n-o alungau, fiindu-le milă de ea. Uneori, înnopta prin grajd cu vitele și se încălzea de la răsufierea lor, fără a se sinchisi că dimineața răspândea un miros acru și înțepător ca al acestora.

Alteori, se trezea în zori cu fulgi în păr de la păsările cu care dormea împreună și pleca degrabă, așa nespălată și nepieptănată cum era, să ia drumul satului și pornea pe ulițe, să-l bântuie ca și până atunci. Rămasă în afara timpului, nimeni nu-i mai știa povestea, dar Joimărița fusese cândva o mare boieroaică.

Ea era nora moșierului Vasile Aloman și soția lui Dinu, fiul acestui vestit jupân din Bărăgan, și locuise la conac împreună cu socrii, cu bărbatul și cu fiica lor. „*Omul sfințește locul*”, spune un proverb românesc, iar socrul ei făcuse din satul acela un colț de rai. Boierul era

cunoscut pentru construcțiile ridicate pe cheltuiala lui, pentru care a primit scrisori de mulțumire chiar de la Majestatea Sa, Regele Mihai.

Oamenii de pe moșie îl respectau pe el, dar și pe ea, nora acestuia, căreia îi spuneau *boieroaica cea tânără*. O îndrăgeau pentru sufletul ei bun și pentru actele sale de milostenie. În tinerețe, Joimărița fusese cea mai frumoasă fată din sat și se dusese vestea despre frumusețea și vrednicia ei în tot Bărăganul.

Acum, ea nu-și mai amintea de vremurile acelea și trecutul parcă i se ștersese din minte cu buretele, încremenind într-un prezent sumbru. Pentru Joimărița, nu mai exista nici trecut, nici viitor și fiecare zi era egală cu cealaltă. Cu timpul, vremurile s-au schimbat în rău, dar pentru unii în bine că, de sărăcie lucie fugiseră la oraș, lăsând în urmă satele pustii și devenind peste noapte muncitori în uzine și fabrici.

Bărbații s-au calificat strungari, șoferi sau vatmani, iar femeile, conducătoare auto, taxatoare, țesătoare la fabrica *Suveica* ori croitorese la APACA. Copiii lor au urmat școli și facultăți, după care nu s-au mai întors niciodată acasă. Ea era singură și nu mai avea copii, doar liota de pici, care se scâlămbăiau în urma ei în toate felurile. I se părea normal tot ce făceau ei, chiar și să arunce cu pietre în ea și să strige: *Joimărița, Rița, duce cobilița!*

Lor nici nu le-ar fi trecut prin minte că femeia aceea zăludă fusese cândva frumoasă ca zânele din poveștile spuse de bunicii lor și că avea numele unei pietre prețioase numită safir, care era de culoarea ochilor săi. Nu și-ar fi închipuit că ochii aceia tulburi ca apa de

pe fundul mîlos al bălții din sat fuseseră în tinerețe limpezi și strălucitori și că îl fermecaseră cu frumusețea lor pe Dinu, fiul moșierului.

Copiii știau că numai în basme se întîmpla ca prințul și Cenușăreasa să se căsătorească. Ei n-ar fi putut bănui că boierul a luat de soție o țărăncuță, care se numea Zamfira, și cu care a făcut nuntă mare ca în povești. Ea era numită *boieroaica cea tânără* și o îndrăgeau sătenii pentru că nu uitase de unde a plecat. Numai că cei doi nu au trăit ca în basme, până la adânci bătrîneți.

Tăvălugul istoriei i-a zdrobit și necazurile au făcut-o pe tînăra boieroaică să-și piardă mințile. Lumea credea că ea fusese mereu așa cum a cunoscut-o, dar Joimărița nu purtase toată viața haine ponosite și rupte ca acum, de parcă era sperietoarea de ciori de pe câmp. Nimeni n-ar fi bănuit că boarfele ei peticite fuseseră cândva cele mai elegante rochii cumpărate de soțul ei de la Galeriile „La Fayette” din Paris.

Pe atunci, Zamfira purta pălării de la Viena și în pantofii de lux încălța cei mai fini ciorapi de mătase naturală. Oamenii n-ar fi crezut că, pe vremuri, ea mergea săptămînal la teatru sau la operă. Poate s-ar fi crucit, auzind că vara, în foișor, ori iarna, în salonașul conacului, ea asculta la patefon plăci cu arii celebre din opere interpretate de marii soliști ai vremii și că le fredona până seara târziu împreună cu soțul și cu fiica lor.

Odată cu pierderea minții, boieroaica Zamfira își pierduse și pasiunea pentru muzică și plăcerea de a se îmbrăca elegant și de a fi în rînd cu lumea mondenă. Femeia cochetă și rafinată parcă murise, iar sufletul ei

sensibil și înclinat spre artă îi părăsise trupul. Dintr-odată, ea a devenit umbra boieroacei de odinioară.

Acum, ea nu-și mai amintea de suferințele ei, iar lumea o striga *Joimărița* și poate că asta și era, o Joimăriță. Dumnezeu a vrut s-o ferească de dureroasele ei amintiri și a lăsat-o fericită în lumea ei de acum, alta decât cea reală, una în care nu mai există loc pentru durere, lacrimi și suferință. În tinerețe, Joimărița trăise o poveste de dragoste asemenea Cenușăresei și poate că ar trebui cunoscută...

DINU

Era prin anii '30 când Dinu, fiul moșierului Vasile Aloman, se întorcea acasă din Germania, unde absolvise cursurile Institutului de Chimie Agricolă și Bacteriologie din cadrul Universității Regale din Breslau. Atunci, orașul se afla în Prusia dar, după Acordul de la Postdam din 1945, el a primit numele de Wrocław și a revenit Poloniei.

Criza economică dintre anii 1929 și 1933 afectase Europa și întreaga lume, iar la noi în țară era rege Carol al II-lea al României. În agricultură, moșierul Vasile Aloman trecea și el cu greu prin criză, dar făcuse eforturi mari pentru a-și putea întreține fiul la studii în Germania, țara unde știința și tehnica erau mai avansate decât la noi.

Fiul moșierului fusese educat într-o familie cu solide concepții morale de viață. În timpul studenției, el nu și-a risipit banii cu femei ușoare, prin cabarete și cazinouri, la jocuri de noroc. După absolvirea facultății, dorea să aplice pe moșie cunoștințele acumulate în anii de studiu și s-o modernizeze, nu să-și lase de izbeliște pământul pe mâna arendașilor și să se distreze în străinătate.

Dinu se străduia să urmeze exemplul tatălui său care, deși era avocat, se îngrijea și de moșie. Studentul s-a remarcat la învățătură, fiind printre cei dintâi și

foarte apreciat de cadrele universitare. Teza de licență a susținut-o la profesorul Pfeiffer, iar subiectul acesteia a fost „*Tehnica utilizării azotului atmosferic pentru nevoile agriculturii*”.

La absolvire, el a obținut calificativul *vorzuglich*, care la noi s-ar traduce *magna cum laude* și profesorul i-a propus să rămână pe un post de asistent la catedra de Agrochimie. După ce i-a mulțumit respectuos pentru cinstea acordată, absolventul a motivat că era așteptat cu nerăbdare la moșie de tatăl lui pentru a lucra împreună pământul și a moderniza moșia.

La început, profesorul a rămas surprins. Nu credea că un student atât de strălucit, care mai provenea și dintr-o țară din Est, ar refuza o asemenea ofertă. Tânărul i-a explicat că voia să experimenteze pe moșia de acasă tot ceea ce învățase în facultate și acesta a înțeles că fostul său student dorea să-și ajute tatăl să recupereze pierderile provocate de criza economică prin care trecea România acelor ani.

După ce l-a asigurat că va găsi un alt student la fel de bun, care să-și dorească să devină asistent universitar, el i-a mulțumit din nou pentru încredere. Apoi, și-a luat adio de la colegi și a plecat spre mansarda unde își petrecuse studenția, și-a strâns lucrurile într-o valioară și s-a îndreptat spre gara orașului, care avea aproape un secol de existență.

Acolo, și-a cumpărat un bilet de clasa întâi, la vagon de dormit și s-a suit în tren. Intrând în compartiment, s-a așezat comod și a început să citească un articol publicat în ziarul local. Tocmai când acesta i se părea mai interesant, pentru că se referea la criza

economică din Europa, ușa compartimentului s-a deschis și a intrat fostul său coleg de facultate și vecin de moșie, Radu Videanu.

Amândoi s-au arătat surprinși și bucuroși la gândul că vor călători împreună pe un drum atât de lung și de plictisitor. Colegul i-a mărturisit că ar dori să revină în cel mai scurt timp în oraș, unde lăsase câteva inimi îndurerate, pe care ar fi trebuit să le consoleze. Dinu îl cunoștea bine și știa că absolvise facultatea mai mult de gura tatălui său, trecând prin ea ca gâsca prin apă.

Moșierul Videanu își trimisese odrasla la studii, să-i fie de ajutor pe moșie, numai că acesta fusese ceea ce în limbaj studentesc se numește un *student întârziat*. Deși era mai mare ca Dinu, deveniseră între timp colegi și absolviseră facultatea odată, fiindcă el mai repetase câțiva ani. Asta se întâmplase pentru că Radu stătea mai mult prin berăriile din Piața Rynek, decât în Sala Leopoldină a Universității ori în amfiteatre, la cursuri sau la seminare și laboratoare.

Radu era faimos printre colegi, pentru amorurile sale cu midinetele ori cu prostituatele de pe străzile rău famate și mereu dator unor oameni dubioși, care îl împrumutau cu bani dați cu dobândă, ca să poată juca poker. În scurt timp, el devenise oaia neagră a facultății, fiind veșnic plin de datorii. Studenții îl ocoleau știindu-l tapeur.

Întotdeauna, el dădea vina pe „papa”, care întârzia să-i trimită renta. Românii se fereau de el ca de ciumă, dar până și nemții îi aflaseră năravul. Când a intrat în compartiment și l-a văzut pe Dinu, s-a arătat

bucuros că va avea un companion cunoscut alături și astfel, timpul va trece mai ușor, iar drumul nu i se va mai părea atât de lung.

– Bine că te-am văzut, Dinule! Uite ce companie plăcută voi avea! i s-a adresat el încântat.

– Da, mai ales că avem și diploma în buzunar... Felicitări! i-a urat el.

– Ei, da! Tu chiar te poți mândri! Dar și eu le merit pe deplin, a râs Radu cu subînțeles.

– Mai bine mai târziu decât niciodată, a râs și Dinu.

– Mă ironizezi tu dar, după atât amar de ani, chiar e o performanță pentru mine, s-a scuzat el.

– Asta cam așa e, a confirmat și fostul său coleg.

– La cât am frecventat eu cursurile, era și normal, a motivat el.

După aceea, i-a mai spus că a fost mare minune că a reușit și de data asta, dar tare îi venea să mai repete anul. Dacă nu l-ar fi chemat bătrânul, nici nu s-ar fi întors în țară, că prea era o viață dulce în Piața Rynek. Dinu l-a aprobat mai întâi, dar l-a și muștrat că a tras chiulul și a frecventat mai degrabă berăriile decât cursurile și laboratoarele. Apoi, și-a cerut scuza, că nu era în măsură să-l judece și că fiecare a făcut cum a crezut de cuviință.

– Dragul meu, tu ai fost un sfânt, nu alta! Nici nu ne comparăm. Să fii student și să nu guști plăcerile vieții? Mare păcat! O adevărată minune! a regretat el.

– Ei, uite că se mai întâmplă și minuni, a râs Dinu.

– Cum să nu pierzi nopțile, domnule? Păi, în studenție, nopțile sunt date de Dumnezeu să fie pierdute, a argumentat Radu.

– Nu toți gândim la fel. Doar știi că oamenii sunt diferiți. Nu semănăm unul cu altul, s-a scuzat Dinu.

– Cred că ai văzut piesa lui Wilhelm Meyer Forster, care s-a jucat cu succes la Teatrul din Berlin, i-a mai zis Radu.

– Nu, eu n-am avut timp să merg la Berlin, ca să văd piesa, i-a răspuns fostul său coleg.

– Păcat, mare păcat! Parcă era scrisă pentru noi. Se prezenta viața boemă a unui student din *Saxonia*, care s-a îndrăgostit de fiica unui hangiu, i-a spus el, dezamăgit că n-o văzuse.

– Nicio pagubă! i-a răspuns vesel Dinu.

Când i-a mai spus că va rămâne la moșie, Radu l-a ironizat că se va pierde la țară, el, care fusese un student eminent. Acesta i-a răspuns că doar pentru asta l-a trimis papa la facultate, să învețe cum să cultive cerealele pe moșie și l-a întrebat dacă el nu tot de asta a învățat. Radu însă, a dat din mână a lehamite și a exclamat că el nu înțelege de ce să trăiască o viață de cârtiță în Bărăgan.

Nu pricepea deloc dorința lui Dinu de a se îngropa de tânăr pe moșie. Așa că l-a întrebat de ce trebuia să lucreze el, când puteau s-o facă alții, doar de aceea era moșier. După ce a mai aflat și că a dat cu piciorul șansei de a fi asistent universitar, l-a muștrat și mai tare; i-a spus că este de neînțeles și că el n-ar fi rămas pe gânduri nicio secundă; numai că lui nu i s-ar fi putut întâmpla așa ceva.

– Nu înțelegi că eu nu am considerat-o șansa vieții mele? i-a răspuns tânărul.

– E strigător la cer, Dinule! Să ratezi o carieră universitară în Breslau, deși nu e chiar Parisul, ca să ce? Să te înfunzi în Bărăgan? Cum ai putut face o asemenea greșeală? s-a mirat el.

– Ți-am mai explicat că gândim diferit. Eu sunt legat de pământul pe care m-am născut și țin la țara și la moșioara mea. Țsta sunt eu, ce vrei? Nu mă mai pot schimba. Acum, e prea târziu! a încercat el să-l facă să înțeleagă.

–Păi, cum să te îngropi pe o moșie din Bărăgan, omule? Tu, un student strălucit! Cred că profesorul a rămas tuț, i-a mai zis Radu în argoul pe care, de altfel, îl stăpânea perfect, ca orice tânăr de teapa lui.

– Nu avea tu grijă! I-am explicat și m-a înțeles perfect, i-a răspuns Dinu.

– Asta s-o crezi tu! Ce era să mai zică, săracul? A rămas mască, a răs el.

– Ce-i drept, am avut și eu o dată ultimul cuvânt. Totuși, când a meditat mai adânc, mi-a dat dreptate, a răs și fostul coleg.

Radu o ținea întruna pe a lui, că ar fi trebuit să-l lase pe arendaș să-i lucreze moșia și el să rămână cadru universitar, nu să se omoare cu munca. Atunci, Dinu i-a răspuns că așa a fost educat, să nu lase moșia pe mâna arendașului. Așa a făcut și tatăl său, deși era avocat, iar el va face la fel. În final, i-a mai spus că nu are stofă de absenteist.

Văzând că nu l-a convins, Dinu a adăugat că arendașul nu face decât să fure produsele și banii moșierului. Totuși, argumentul suprem a fost că își iubește prea mult pământul și nu dorește să-l înstrăineze. N-ar fi vrut

să-l lase altuia să-l muncească. Cât privește țărani, îi consideră frații pe care nu i-a dat Dumnezeu, iar aceștia îl apreciază și țin la el. De aceea nu vrea să-i trădeze și se întoarce la ei.

Radu l-a combătut, considerând că țărani sunt niște trădători și că are să se convingă el la fața locului și, până la urmă, are să-i dea dreptate. Nu-i va trebui prea multă vreme până să constate asta și i-a tăiat-o scurt, dar Dinu a rămas ferm pe poziție și nu s-a lăsat convins să-și schimbe părerile despre agricultură.

Trecuseră deja vreo două ore de când discutau în contradictoriu pe această temă, fără ca Radu să-l poată influența. Văzând că nu reușește, i-a mai spus că el de-abia aștepta să se întoarcă în Germania, unde avea deja câteva prietene sau *freundin*, cum le numeau nemții, care mureau de dorul lui. De aceea se gândea ce să-i spună tatălui său pentru a-l crede că era musai să se întoarcă.

I-a declarat că, la nevoie, s-ar fi înscris și la o altă facultate, că papa avea destui bani să-l țină la studii. Numai că tot greul l-ar fi dus tot el și ar fi trebuit să se înhame la carte. Poate se gândea că s-ar fi descurcat ca și până atunci, de dragul de a mai fi rămas măcar câțiva ani la facultate. Radu parcă încerca să-i smulgă aprobarea lui Dinu.

El îi argumenta că ar mai fi fost și o altă variantă și ar fi pus în acțiune planul B, pe care l-ar fi folosit în cazul extrem, când planul A nu ar fi funcționat. Atunci, s-ar fi putut înscrie la un doctorat. Deși era prea multă muncă, existau și beneficii, că un doctorat putea să-l dea în mai mulți ani. În sinea sa, Dinu râdea pe înfundate,

știind că pe Radu nu prea îl țineau curelele să se înhame la asemenea muncă intelectuală. Nu era el omul care să studieze în biblioteci pentru teza de doctorat sau, poate, ar fi fost în stare de orice doar de dragul de a mai rămâne acolo. Era sigur că ar fi știut el cum să-și îndulcească viața, transformând-o într-una asemănătoare cu a studentului din piesa „*Heidelbergul de altădată*”. Totuși, Dinu a tăcut și l-a lăsat pe *Fiul risipitor* să vorbească, fără a-l încuraja prea mult.

Drumul lung până în țară a trecut mai ușor în compania lui, abordând ziua, aceste discuții, mai mult sau mai puțin plăcute, iar noaptea dormind. Din când în când, în afară de mesele principale, ei mergeau la vagonul restaurant pentru a comanda câte un sandwich și un șnaps pentru Radu și o banană sau o portocală pentru el.

Când au intrat în țară, lui Dinu parcă i s-a alinat dorul de meleagurile părăsite cu un an în urmă și i s-a părut că se afla în rai. Radu însă era nerăbdător să se pună la curent cu ce se mai petrecea în lumea mondenă și să afle cancanurile din București. Avea destul timp să stea la moșie, unde se plictisea oricum cumplit. Când au coborât în Gara de Nord, el i-a propus fostului său coleg să mai rămână câteva zile:

– Cred că acum n-o să te duci fuguța la moșie ca un băiețel cuminte ce ești...

– Și ce-ai vrea să fac? s-a prefăcut Dinu mirat.

– Mai întrebi? Un popas de câteva zile în capitală. Înainte de a ne înfunda în afurisitul ăla de Bărăgan, trebuie să aflăm cancanurile din București, i-a sugerat Radu.

Mai întâi, el i-a făcut jocul, încercând să-l deruteze, deși știa că, în final, îl va refuza. Își imagina că îi va propune să rămână câteva zile la un hotel de lux dar, înainte de asta trebuia să cineze la Capșa ori la Cazino, să se pună la curent cu bârfele din lumea mondenă a Bucureștilor. Lipsise prea mult timp și musai se cădea să afle mersul lucrurilor, ca numai după aceea să plece liniștit acasă.

La început, Dinu s-a arătat interesat de propunerea lui Radu și s-a prefăcut că a rămas pe gânduri, timp în care acesta și-a făcut iluzii că va avea o companie plăcută timp de câteva zile și că a reușit să-l convingă. Apoi, el a ezitat să-i răspundă, părând că încă nu se hotărâse ce să facă și, atunci, acesta a devenit insistent:

– Hai, mai calcă-ți și tu o dată pe principii!

– Nu pot, Radule! i-a răspuns el într-un târziu, prefăcându-se că și-a amintit ceva.

– Cum adică? De ce? și-a arătat dezamăgirea fostul său coleg.

Dinu a mimat că uitase esențialul, că l-a anunțat pe tatăl său nu doar data, dar și ora la care se va întoarce cu trenul și i-a scris să-i trimită vizitiul, să-l ia de la gară. Era mai mult ca sigur că vor fi acolo părinții și el n-ar vrea să-i facă să-l aștepte în zadar, că ar fi rușinos, după atâta amar de vreme de când n-a mai fost pe acasă.

Apoi, i-a mai spus că nu se cădea să se comporte grosolan cu ei, care i-au plătit studiile în străinătate pe așa o criză pe care o traversează lumea. Dinu și-a turnat cenușă în cap, să fie cât mai credibil. L-a întrebat cum ar putea să le facă asta tocmai el, fiul lor, și să le aducă suferință. Părea că s-a confesat cu sinceritate, încât Radu l-a mustrat:

– Măi, dar chiar nu te credeam așa copil! Cum să le dai tu raportul, până și ora când ajungi acasă? Nici liceenii n-ar fi procedat astfel!

– Ai și tu dreptate, s-a prefăcut Dinu spășit.

– Ești exact ca un puștan de grădiniță! Mare fraier, scuză-mă! i-a declarat el.

– Și ce-aș mai putea face acum? Așa am fost educat și ăsta sunt, i-a răspuns el.

– Nu mai e nicio speranță, dragă! Nici măcar universitatea n-a făcut bărbat din tine! Poate, doar războiul...

– Doamne ferește, ce-ți veni? l-a întrerupt el.

– Ofelia, du-te la mânăstire! a râs Radu, abordând un gest teatral.

Apoi, i-a prezis că se va îngropa la moșie, unde se va însura degrabă cu vreo tânără boieroică aleasă de mama lui. Acestea fiind zise, cei doi s-au despărțit, iar el a chemat un taxi și i-a cerut șoferului să-l ducă la Capșa. Dinu a rămas în gară de unde, peste câteva ore, avea un tren care mergea la Constanța și trecea și pe la Grăușoru.

El și-a cumpărat de la un chioșc ziarul *Adevărul*, să se pună la curent cu ultimele evenimente, dorind să afle ce se mai petrecea în țară, dar și pe continent. Situația nu părea deloc roz dar, optimist cum era, spera ca lucrurile să se îndrepte curând. *Nu poate fi dracul chiar așa de negru!* și-a zis în sinea lui.

De abia aștepta să-și vadă părinții și să înceapă lucrul pe moșie. Îi era tare dor de ai săi, dar și de spicele aurii de pe pământurile lor, de holdele înalte până la brâu care se unduiau pe întinderea cât vedeai cu ochii și se pierdeau la orizont. Bărăganul era prima lui iubire, așa cum era și munca pe care o făcea cu multă dragoste.